

Kázeň na 2. pôstnu nedeľu 28. februára 2021

Suspírium:

*Aj pre nás, naše viny, poslaný bol Syn jediný,
Boh, Spasiteľ požehnaný, na veky vekov nám daný.
Pred Ním sa koríme, o Jeho milosť prosíme. Amen.*

Kázňový text:

Zaspievam pieseň o svojom milom, pieseň môjho milého o jeho vinici. Vinicu mal môj milý na žirnom kopci. Prekopal ju, zbavil kamenia; vysadil ju ušľachtilou révou; vystaval vežu uprostred nej, aj lis vytesal v nej; potom čakal, že donesie hrozno, ale doniesla trpké hrozno. A teraz, obyvatelia Jeruzalema a mužovia judskí, rozsúd'te, prosím, medzi mnou a medzi mojou vinicou! Čo ešte bolo treba spraviť na mojej vinici, čo by som nebol na nej urobil? Prečo doniesla trpčiaky, keď som čakal, že donesie hrozno? Teraz však chcem vám oznámiť, čo urobím svojej vinici: Odstránim jej ohradu a spasú ju; zborím jej múr a pošliapu ju. Pripravím jej rýchly koniec: nebude zrezaná ani okopaná, prerastie bodľáčim a trnám. Oblakom však prikážem, aby ju neskrápali dažďom. Lebo vinicou Hospodina mocností je dom Izraela a mužovia judskí sú jeho pôvabnou výsadbou. On čakal na právo, a tu, hľa, prelievanie krvi, na spravodlivosť, a tu, hľa, volanie o pomoc (Iz 5, 1 – 7).

Milí bratia a milé sestry v Pánovi Ježišovi Kristovi!

Počuli sme *podobenstvo* zo Starej zmluvy. Nielen Pán Ježiš používal túto formu zvestovania Božieho slova – aj starozmluvní proroci pred Ním – a medzi nimi aj prorok Izaiáš ju používali. Pochopenie Izaiášovho podobenstva o vinici je nám viac-menej jasné, o to viac, ak žijeme vo vinohradníckom kraji.

Vinohradník sa s láskou staral o svoju vinicu. Prekopal ju, vyzbieral v nej kamene. Vysadil ju tými najlepšimi révami. Vystaval v nej strážnu vežu pre strážnikov, aby ju ochránili v čase zberu úrody. Oplotil svoju vinicu, aby ju ochránil pred divou zverou. Aj lis priamo v nej do skaly vysekal s nádržou na mušt, aby sa úroda mohla spracovať hneď a mohlo sa z nej urobiť čo najkvalitnejšie víno.

Keď sa s láskou takto po každej stránke vinohradník postaral o vinicu, či právom neočakával, že zarodí dobré hrozno? Ona však priniesla zlé, kyslé hrozno. Aké veľké muselo byť sklamanie vinohradníka, keď navzdory jeho starostlivej práci vinica zarodila trpčiaky. Čo už s takou vinicou?

Izaiášove proctvo o vinici je podobenstvom, v ktorom treba hľadať hlbší skrytý zmysel. Vinicou z podobenstva je Boží ľud – Izrael. Dnes je tou vinicou Kristova cirkev. Vinohradník, ktorý sa s láskou stará o svoju vinicu, je Pán Boh. Podobenstvom o svojej vinici nás učí, že On hrozí svojím súdom nielen bezbožným, ktorí ho neuznávajú a sa Mu protivia, ale aj tým, ktorých si vyvolil a Mu patria, ak sa spreneverili, ak neprinášajú ovocie viery.

Pán Boh je vinohradník z podobenstva, ktorý skrze svojho Syna

1. vysádza vinicu a sa stará o ňu, aby prinášala ovocie,
2. a tiež ju súdom navštevuje, ak ovocie neprináša.

1. Pán Boh si kedysi vysadil vinicu Izraela, keď si Izrael vyvolil spomedzi všetkých národov za svoj milovaný ľud. Vyvolenie bolo Božím nezaslúženým darom, ale aj záväzkom. Tým, že si Boh vyvolil Izrael, dal mu poslanie, aby niesol svetlo

poznania živého Boha aj pred iné národy. Svojím životom podľa Božej vôle, podľa Božích prikázaní, mal Izrael vydávať svedectvo o Bohu iným národom. Predtým ako Boh uzavrel zmluvu s Izraelom, prostredníctvom Mojžiša mu povedal: „Vy mi budete kňazským kráľovstvom a svätým národom“ (2M 19, 6). Na živote vyvoleného národu izraelského mali ostatné národy poznať, aký je Boh. Božiu dokonalosť – svätosť mal Izrael odrážať na svojom živote.

Pán Boh urobil všetko preto, aby Izrael prinášal ovocie. Požehnával svoj ľud v nedostatku, keď putoval púšťou po východe z Egypta. Voviedol Izrael do zaslúbenej zeme Kanaánu. V Kanaáne ochránil Izrael, aby sa nestal korisťou nepriateľských susedných národov.

Izrael sa však spreneveril poslaniu, ktoré mu Boh určil. V tej istej kapitole by sme počuli konkrétne výčitky na adresu Izraela, ktorý nežil podľa Božej vôle: o prelievaní krvi, o hromadení bohatstva na úkor chudobných, o opilstve, o prekrúcaní pravdy, o pýche, o dávaní úplatkov, o prekrúcaní práva a spravodlivosti atď. Prorocké slová v podobenstve náhle horknú a menia sa obžalobu a súd nad Izraelom. Vinica, ktorá mala všetky predpoklady na to, aby prinášala dobré ovocie, no nezarodila, bude vydaná napospas skaze. Jej majiteľ odstráni plot, ba celkom sa prestane o ňu starať. Nebude ju orezávať, okopávať, oblakom prikáže, aby ju nezavlažovali dažďom, aby vyschla. Izraelský národ, ktorý neprinášal ovocie, hoci mu Boh na to dal všetky predpoklady, bol naozaj vydaný napospas skaze. Izrael bol odvrátený do zajatia a stratil politickú samostatnosť a kráľovstvo v Izraeli už nebolo obnovené.

Bratia a sestry! Aj my sme vyvolení milovaní Boží. Božie vyvolenie si akosi automaticky spájame s Božím požehnaním a ochranou, ale už menej so zodpovednosťou, či dokonca s Božím súdom. Boh nám však dáva poznať, že ak sa ako Jeho vyvolení milovaní spreneveríme poslaniu, ktoré nám Boh určil, ak Božiu milosť v Kristovi berieme nadarmo, naše vyvolenie sa stane *príčinou* Božieho súdu, ktorý, ako Písmo hovorí, sa začína od domu Božieho (por. 2Pt 4, 17). Svoj súd nad Božím domom, nad vyvoleným Izraelom kedysi a dnes nad cirkvou, Boh ohlasoval aj prostredníctvom proroka Ámosa: „Len vás som si vyvolil zo všetkých čeládí zeme, preto vás potrescem za všetky vaše viny“ (Am 3, 2).

2. Keď Boh odsúdil neverný Izrael, skončila sa tým azda nádej pre Izrael? Nie! Boh neprestal milovať Izrael ani vtedy, keď na ním vyslovil súd a ani potom, keď naň súd dopustil. Všimli ste si ako Boh oslovil Boží ľud Izrael ústami proroka, keď ho súdil? ***Teraz však chcem oznámiť, čo urobím „svojej“ vinici...*** Pán Boh sa neprestal o svoju vinicu starať. Stále je to „Jeho“ vinica. Božiu lásku a Božie sľuby nemôžu zrušiť ani hriechy Izraela. Tak tomu bolo kedysi a tak je tomu dodnes. Boh nepremenný v láske a verný vo svojich sľuboch najprv vyslobodil svoj ľud zo zajatia, a potom mu poslal svojho Syna za Spasiteľa. Príslušníci vyvoleného národa však ani túto príležitosť nevyužili, a neobrátili sa k Bohu, ba Spasiteľa-Krista ukrižovali. Aj keď sa Boží ľud opäť a znova spreneveril, Boh ho neprestal milovať. To je radostné evanjelium obsiahnuté aj v piesni o Božom súde nad Hospodinovou vinicou, že Boh neprestajne miluje svoju vinicu a dáva jej opäť a znova novú šancu na záchranu skrze svojho Syna. Pre Ježiša Krista, pre Jeho nevinné umučenie na smrť a Jeho vzkriesenie, je evanjelium o Božej láske platné tak pre Izrael, ako aj pre nás, Božiu cirkev.

V Ježišovi Kristovi sa v plnej miere naplnilo prorocké slovo o Božom súde – o úplnom zničení, o totálnom konci vinice, keď Pán Boh namiesto neverných ľudí potrestal a odsúdil svojho Syna, aby Božia vinica mohla dostať šancu na nápravu – mohla sa spamätať a zrodíť. Nevinný Pán Ježiš Kristus na kríži pretrpel Boží trest a odsúdenie za vinných, za Izrael a aj za nás, aby sme z Jeho krvavých rán mohli prijať

Božie odpustenie a nádej nového začiatku i silu k novému krajšiemu životu. Na tomto mieste je nám dobre pripomenúť si, že tak ako si kedysi Boh nevyvolil Izrael „len tak“ ani cirkev nie je samoúčelná ustanovizeň. Ani cirkev tu nie je sama pre seba, ale je Bohom povolaná k tomu, aby do tmy hriechu a nevedomosti o Bohu šírila svetlo Božej známosti a teplo Božej lásky. Ako členovia cirkvi máme na svojich životoch zrkadliť Božiu lásku a svätosť. Z nášho života majú ľudia vyčítať, aký svätý je Boh, že Boh je láska. Ak sa však ako cirkev spreneveríme Bohom nám určenému misijnému poslaniu, aj o nás dnes platí slovo Božieho odsúdenia, že nás zasiahne Boží trest. Ale rovnako pre nás platí aj slovo evanjelia o Božom odpustení skrze Ježiša Krista, že ak oľutujeme svoje hriechy a vrátime sa k Bohu, z Kristovho kríža môžeme prijať Božie odpustenie a silu pre nový začiatok z Božej milosti a moci Ducha Svätého.

Bratia a sestry! Kritiku, ktorú kedysi na adresu Božieho ľudu predniesol prorok Izaiáš, vzťahujeme dnes na seba ako cirkev, ako cirkevné zbory, ako rodiny aj ako jednotlivci. Spytujme si svedomie: Aké ovocie prinášaš živote? Aké ovocie viery nesie cirkevný zbor, ktorého som súčasťou? Aké ovocie nesie moja rodina i cirkev, ktorej som členom? Sme k sebe láskaví, milosrdní, odpúšťame si? Plníme si misijné poslanie a svedčíme o Bohu, nielen ústami, ale predovšetkým životom, o Božej láske, ktorá sa zjavila v Ježišovi Kristovi? Práve pôst je vzácnym časom, ktorý máme využiť na to, aby sme vyznali trpké ovocie, ktoré prinášame a aby sme sa v túžbe po novom krajšom živote obrátili k Bohu, aby sme lepšie a krajšie ovocie viery v živote prinášali.

Milí bratia a milé sestry v Pánovi Ježišovi Kristovi!

Pieseň o Božej vinici, ktorú Pán Boh potrestal, nás učí nielen tomu, že je riskantné sklamať Pán Boha. Tiež nás uisťuje o tom, že Pán Boh miluje hriešnikov. Aj keď spravodlivý Boh musí potrestať hriech a dopúšťa na nás rozličné kríže, Božím plánom nie je ničenie života, ale naša záchrana. Preto ak na nás Pán Boh dopúšťa zlé, aj teraz, keď nás ohrozuje nebezpečný vírus, nestrácajme vieru v Božiu lásku a nádej na Božiu pomoc a vyslobodenie. S dôverou Ho prosíme, aby sa nad nami zľutoval, aby nás ťažkosti života nezlomili, ale naopak, upevnili vo viere, aby sme sa ešte viac a vrúcejšie vinuli ako ratolesti k vínnemu kmeňu Pána Ježiša v cirkvi. Amen.

Modlitba:

Ďakujeme Ti Otče nebeský, že si si nás z lásky vyvolil za svoje milované deti. Pre lásku Pána Ježiša Krista, Tvojho milého Syna, môžeme kráčať životom v istote viery, že nič nás nemôže odlúčiť od Teba. Aj keď na nás dopúšťaš všelijaké ťažkosti, neopúšťaš nás. Pre lásku Tvojho Syna môžeme počítať s Tvojím zmilovaním, lebo Ty si nepraješ naše potrestanie, naše zničenie, ale našu záchranu a nový život.

Prosíme, odpusť nám, keď namiesto pekného ovocia viery prinášame trpké ovocie vo vinici nášho života a aj vo vinici cirkvi. Odpusť svojej cirkvi, keď sa spreneveruje poslaniu, ktoré si jej určil, keď ostatných nepredchádzame dobrým príkladom kresťanského života, ale, naopak, spôsobujeme pohoršenie a ľudí odpudzujeme. Nenechaj nás, prosíme, napospas sebe samým, ale ako dobrý vinohradník, staraj sa o nás, orezávaj a čisti nás svojím slovom vždy, keď je to potrebné, aby sme vďaka bolesti poznali Tvoju lásku, že u Teba je pomoc a zmilovanie, zatúžili po zmene a zmenili naše zmýšľanie.

Prosíme vypočuje volanie ľudí o pomoc v tomto ťažkom čase, keď je okolo nás aj v našej bezprostrednej blízkosti toľko trápenia, bolesti a zármutku – aj nad stratou milovaných blízkych. Prosíme, priviň si vo svojej láske aj rodinu Prídalovú, ktorú si navštívil stratou milovaného manžela a otca. Zošli jej Ducha Svätého, ktorý zarmútené srdcia ovdovelej manželky a dcér poteší nádejou nového života ich zosnulého. Nech Tvoja láska, ktorou boli spojení tu v časnosti, je putom, ktoré ich opäť spojí na druhom brehu života, kde si nás opäť milostivo zhromaždíš a my sa budeme opäť radowať neutíchajúcou večnou radosťou. Amen.